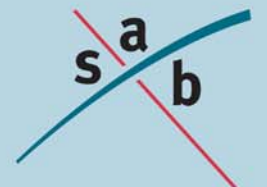

quick scan flora en fauna

De Hoef fase 2 Hoogerheide

Gemeente Woensdrecht

Datum: 22 mei 2009
Projectnummer: 80551

INHOUD

1	Inleiding	3
1.1	Aanleiding	3
1.2	Gebiedsbeschrijving en beoogde ingrepen	4
2	Wettelijke kader	5
2.1	Gebiedsbescherming	5
2.2	Soortenbescherming	5
3	Toetsing	7
3.1	Onderzoeksmethodiek	7
3.2	Beschermde gebieden	7
3.3	Voorkomen van beschermde soorten	8
4	Conclusie	12
4.1	Gebiedsbescherming	12
4.2	Soortenbescherming	12
4.3	Consequenties	13
4.4	Aanbevelingen	13
	<i>Bijlage 1: geraadpleegde bronnen</i>	1

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

In Hoogerheide (gemeente Woensdrecht, provincie Noord-Brabant) bestaat het voornemen om een aantal woningen te realiseren als onderdeel van de woonwijk De Hoef. Eén van de haalbaarheidsstudies die hiervoor dient te worden uitgevoerd is toetsing aan de natuurregelgeving. Voorliggende quick scan flora en fauna is opgesteld door SAB Arnhem B.V. en geeft een eerste inzicht in de doorwerking van de natuurwetgeving in het plangebied.

Afbeelding 1: links: uitsnede uit topografische kaart (1:25.000). Rechts, luchtfoto (Google Earth). De rode omlijning geeft de ligging van het plangebied weer.

Voordat ruimtelijke ingrepen mogen plaatsvinden, moet eerst een onderzoek plaatsvinden in het kader van de Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet en eventuele andere natuurregelgeving. Bij deze activiteit moet rekening gehouden worden met de aanwezige natuurwaarden in en om het plangebied.

Ten tijde van het verkennende veldbezoek is een deel van de grondwerkzaamheden al in uitvoering. Hierdoor is het niet mogelijk om een inschatting te maken van de ecologische waarden van het gebied voordat de ingrepen plaatsvinden. Voorliggend onderzoek is een quick scan waarin op basis van een gebiedsanalyse (ruimtelijk ecologisch), beschikbare soortgegevens en een eenmalige veldverkenning uitspraken zijn gedaan over de mogelijke aanwezigheid van beschermde planten en dieren in het plangebied in de situatie zoals het gebied nu is gebracht en dus niet zoals die was voorafgaand aan de werkzaamheden. Het plangebied is beoordeeld op geschiktheid voor beschermde planten en diersoorten en de verwachte effecten op deze soorten. Dit heeft geresulteerd in conclusies en aanbevelingen. Deze quick scan is uitgevoerd op basis van de momenteel geldende uitwerking en interpretatie van beleid en wetgeving.

1.2 Gebiedsbeschrijving en beoogde ingrepen

Hoogerheide is gelegen op de overgang van een bosrijk gebied in het oosten naar een meer agrarisch gebied in het westen. Ook binnen de bebouwde kom van Hoogerheide is veel groen aanwezig.

Het plangebied is aan de noordzijde begrensd door een bosgebied dat is aangewezen onder de Ecologische Hoofdstructuur als multifunctioneel bos. Aan de zuidzijde zijn vergaande ontwikkelingen gaande omtrent de aanleg van andere delen van woonwijk De Hoef. Aan de westzijde ligt een al bestaande woonwijk en aan de oostzijde is het plangebied begrensd door een gebied met een landelijk karakter.

De beoogde ingrepen bestaan uit de aanleg van een aantal woningen. Door de grondwerkzaamheden en de nieuwbouw zal de bestaande openheid van het gebied verdwijnen.

Afbeelding 2: Impressie plangebied te Hoogerheide (foto's SAB)

2 Wettelijk kader

Bescherming in het kader van de natuur wet- en regelgeving is op te delen in gebieds- en soortenbescherming. Bij gebiedsbescherming heeft men te maken met de Natuurbeschermingswet 1998 en de Ecologische Hoofdstructuur. Soortenbescherming komt voort uit de Flora- en faunawet.

2.1 Gebiedsbescherming

Natuurgebieden of andere gebieden die belangrijk zijn voor flora en fauna kunnen aangewezen worden als Europese Vogelrichtlijn en/of Habitatrichtlijngebieden (Natura 2000). De verplichtingen uit de Vogel- en Habitatrichtlijngebieden zijn in Nederland opgenomen in de Natuurbeschermingswet 1998. Hierin zijn de reeds bestaande staatsnatuurmonumenten ook opgenomen. Op grond van deze wet is het verboden projecten of andere handelingen te realiseren of te verrichten die, gelet op de instandhoudingsdoelstelling, de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten kunnen verslechteren, of een verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor het gebied is aangewezen.

Een andere vorm van gebiedsbescherming komt voort uit aanwijzing van een gebied als Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Voor dergelijke gebieden geldt dat het natuurbelang prioriteit heeft en dat andere activiteiten niet mogen leiden tot frustratie van de natuurdoelen. Anders dan bij gebieds- en soortbescherming is de status als EHS niet verankerd in de natuurwetgeving, maar dient het belang in de planologische afweging een rol te spelen. Dit valt onder de verantwoordelijkheid van het bevoegde gezag.

2.2 Soortenbescherming

Soortenbescherming is altijd aan de orde. Hiervoor is de Flora- en faunawet bepalend. De Flora- en faunawet is gericht op het duurzaam in stand houden van soorten in hun natuurlijk leefgebied. Deze wet heeft de beschermingsregels, zoals die ook in de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn zijn opgenomen, overgenomen en voor de Nederlandse situatie toegepast.

Deze bescherming is als volgt in de Flora- en faunawet opgenomen:

- het is verboden beschermde plantensoorten te plukken, verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen (artikel 8);
- het is verboden beschermde diersoorten te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen (artikel 9), opzettelijk te veront- rusten (artikel 10) en hun nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfsplaatsen te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te ver- storen (artikel 11).

De procedurele consequenties zijn afhankelijk van de soorten die door de ingreep worden beïnvloed. Kortweg kunnen drie beschermingsregimes worden onderscheiden:

1 beschermingscategorie 1:

Een groot aantal beschermde soorten is in Nederland algemeen voorkomend. Op basis van het Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten uit de Flora- en faunawet mogen ruimtelijke ingrepen worden uitgevoerd die tot effect hebben dat de verblijfsplaatsen van deze soorten worden aangetast;

2 beschermingscategorie 2:

Voor beschermde soorten die minder algemeen zijn en extra aandacht verdienen, kan een vrijstelling (behalve voor het opzettelijk verontrusten) verkregen worden als de initiatiefnemer een goedgekeurde gedragscode heeft. Indien dit niet het geval is dient voor deze categorie een ontheffing aangevraagd te worden.

Als wordt gehandeld volgens een goedgekeurde gedragscode geldt deze naast de bovengenoemde soorten ook voor vogels. In een dergelijke gedragscode worden gedragslijnen aangegeven die men volgt om het schaden van beschermde soorten zo veel mogelijk te voorkomen. Ontheffing is, als wordt gewerkt volgens een goedgekeurde gedragscode, voor deze soorten alleen nog nodig als werkzaamheden afwijkend van de gedragscode worden uitgevoerd;

3 beschermingscategorie 3:

Voor ongeveer honderd zeldzame soorten geldt géén vrijstelling als het gaat om ruimtelijke ingrepen. Ontheffingen voor deze groep soorten worden slechts verleend wanneer er geen andere bevredigende oplossing voor de ingreep bestaat, de ingrepen vanwege dwingende redenen van groot openbaar belang dienen plaats te vinden en de gunstige staat van instandhouding van de soort niet in gevaar komt. Deze uitgebreide toets geldt ook voor alle vogelsoorten.

Als een ruimtelijke ingreep rechtstreeks kan leiden tot verstoring of vernietiging van bepaalde beschermde soorten of hun leefgebied, kan het project in strijd zijn met de Flora- en faunawet. Voor aantastingen van verblijfplaatsen en belangrijke (onderdelen) van leefgebieden van meer strikt beschermde soorten, is ontheffing ex. Artikel 75 van de Flora- en faunawet nodig van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit.

Verder geldt altijd artikel 2 van de Flora- en faunawet, een zorgplichtbepaling. Iedereen dient voldoende zorg in acht te nemen voor de in het wild levende dieren en hun leefomgeving.

3 Toetsing

3.1 Onderzoeksmethodiek

Het Natuurloket geeft in de kilometerhokken waarbinnen het plangebied en haar invloedsgedebied is gelegen (80-383, 80-382, 81-383 en 81-382), het voorkomen van beschermde planten, zoogdieren en amfibieën weer. Binnen het kilometerhok is slechts een enkele soortgroep goed onderzocht. Omdat het plangebied maar een klein onderdeel uitmaakt van het betreffende kilometerhok en omdat de beschikbare Natuurloketgegevens in dit geval van lage kwaliteit zijn, is besloten geen aanvullende gegevens op te vragen maar de quick scan vooral te baseren op de biotoopinschatting door een ecoloog van SAB Arnhem B.V.

Bij het opstellen van de quick scan flora en fauna is verder gebruik gemaakt van bestaande atlasgegevens uit de Atlas van Nederlandse Zoogdieren (Broekhuizen *et al.*, 1992), Atlas van de Nederlandse vleermuizen (Limpens, *et al.*, 1997) en diverse websites die informatie verschaffen omtrent de verspreiding van soorten. Deze bronnen vermelden soortgegevens uurhokken (5 bij 5 kilometer), dit betekent dat het globale gegevens betreft. Bijlage 1 vermeldt de geraadpleegde bronnen.

In mei 2009 heeft een ecoloog van SAB Arnhem B.V. het plangebied en de directe omgeving verkend. Doel van deze veldverkenning was om een indruk te krijgen van de biotopen ter plaatse en de geschiktheid voor de verschillende soortengroepen te beoordelen. Het veldbezoek heeft nadrukkelijk niet de status van een volledige veldinventarisatie; het eenmalige veldbezoek geeft slechts een globaal beeld van aanwezige soorten en habitats op basis van een momentopname.

3.2 Beschermde gebieden

Natuurbeschermingswet 1998

Het plangebied De Hoef, fase 2 te Hoogerheide ligt niet in of nabij een gebied dat is aangewezen in het kader van de Natuurbeschermingswet. De dichtstbijzijnde beschermde natuurgebieden (Brabantse Wal en Markiezaat) liggen op een afstand van ruim 1800 meter (hemelsbreed gemeten). Gezien de afstand, barrièrewerking van het tussenliggende gebied, de afwezigheid van een directe verbinding of andere relatie met het beschermde gebied en de afwezigheid van overeenkomstig habitat zijn negatieve effecten op het beschermde gebied uit te sluiten. Er zijn alleen lokaal effecten te verwachten op flora en fauna.

Ecologische Hoofdstructuur

Het plangebied De Hoef, fase 2 ligt niet in een gebied dat is aangewezen in het kader van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Het grenst wel direct aan de EHS. Op de website van de Provincie Noord-Brabant is te zien dat de aanwezige bospartijen zijn aangewezen als multifunctioneel bos. Negatieve effecten op deze bospercelen door verstoring zijn op voorhand niet te uit te sluiten. De gemeente Woensdrecht heeft in haar bestemmingsplan De Hoef¹ hier echter al rekening mee gehouden.

3.3 Voorkomen van beschermde soorten

In het kader van de Flora- en faunawet moet worden getoetst of ter plaatse van de ruimtelijke ingrepen sprake is/kan zijn van negatieve effecten op beschermde planten en dieren. De beoogde ontwikkelingen kunnen biotoopverlies of verstoring (indirect biotoopverlies) tot gevolg hebben.

Vaatplanten

Binnen het plangebied zijn geen potentiële natuurlijke groeiplaatsen voor beschermde plantensoorten meer aanwezig. Door de uitvoering van een deel van de grondwerkzaamheden is het plangebied ongeschikt geraakt voor strikt beschermde soorten planten.

Tijdens het verkennende veldbezoek zijn aan de randen van het plangebied en in de directe omgeving de volgende soorten waargenomen: Gewone Smeewortel (*Symphytum officinale*), Perzikkruid (*Persicaria maculosa*), Boerenwormkruid (*Tanacetum vulgare*), Stinkende Gouwe (*Chelidonium majus*), Klimop (*Hedera helix*), Hulst (*Ilex aquifolium*), Gewone Vlier (*Sambucus nigra*), Akkerhoornbloem (*Cerastium arvense*), Vertakte Leeuwentand (*Leontodon autumnalis*), Waterzuring (*Rumex hydrolapathum*), Jakobskruiskruid (*Jacobaea vulgaris*), Pitrus (*Juncus effusus*), Zomereik (*Quercus robur*), Gewone Braam (*Rubus fruticosus*), Hondsdraf (*Glechoma hederacea*), Ridderzuring (*Rumex obtusifolius*), Straatgras (*Poa annua*), Gewone Rolklover (*Lotus corniculatus*), Scherpe Boterbloem (*Ranunculus acris*), Blaartrekkende boterbloem (*Ranunculus sceleratus*) en Schijfkamille (*Matricaria discoidea*). Strikt beschermde vaatplanten worden binnen het plangebied niet verwacht. Aangeplante of gezaaide exemplaren van beschermde soorten (in bijvoorbeeld tuinen) zijn niet beschermd in de Flora- en faunawet, omdat het geen natuurlijke groeiplaatsen betreft.

Grondgebonden zoogdieren

Volgens verspreidingsgegevens (Broekhuizen *et al.*, 1992; Bode *et al.*, 1999) komen in de omgeving van het plangebied soorten als Egel (*Erinaceus europaeus*), Bosspitsmuis (*Sorex spec.*), Dwergspitsmuis (*Sorex minutus*), Huisspitsmuis (*Crocidura russulla*), Mol (*Talpa europaea*), Vos (*Vulpes vulpes*), Hermelijn (*Mustela erminea*), Wezel (*Mustela nivalis*), Bunzing (*Mustela putorius*), Ree (*Capreolus capreolus*), Rosse woelmuis (*Clethrionomys glareolus*), Woelrat (*Arvicola terrestris*), Aardmuis (*Microtus agrestis*), Veldmuis (*Microtus arvalis*), Dwergmuis (*Microtus minutus*), Bosmuis (*Apodemus sylvaticus*), Haas (*Lepus europaeus*), Konijn (*Oryctolagus cuniculus*) en de meer strikt beschermde soort Eekhoorn (*Sciurus vulgaris*) voor.

¹ In bestemmingsplan De Hoef is al rekening gehouden met de bouw van woningen in fase 2 door de projectie van een wijzigingsbevoegdheid naar de bestemming wonen ter plaatse van het onderhavige plangebied. Hierbij zijn de bouwvlakken al aangegeven

Het plangebied grenst aan bospercelen met een rijke ondergroei. Vaste rust- en verblijfsplaatsen van algemeen voorkomende soorten als Egel (*E. europeus*), Huisspitsmuis (*C. russula*) en Mol (*T. europea*) zijn niet uit te sluiten. Voor deze soorten, die onder het eerste lichte beschermingsregime vallen, geldt een algemene vrijstelling voor het verstoren en/of aantasten van vaste rust- en verblijfsplaatsen.

Eekhoorn

Gezien de afwezigheid van voldoende naaldbomen, eiken en/of beuken (voedselbomen) en de aard van het omliggende gebied (bebouwing) is het onwaarschijnlijk dat de eekhoorn in het plangebied voorkomt.

Vleermuizen

Volgens de verspreidingsgegevens (Limpens *et al.*, 1997) komen in de omgeving van het plangebied Watervleermuis (*Myotis daubentonii*), Meervleermuis (*Myotis dasycneme*), Gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), Ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*), Rosse vleermuis (*Nyctalus noctula*), Laatvlieger (*Eptesicus serotinus*) en Gewone grootoorvleermuis (*Plecotus auritus*) voor. Alle vleermuissoorten zijn strikt beschermd in de Flora- en faunawet.

Vleermuizen zijn globaal op te delen in gebouwbewonende soorten zoals gewone dwergvleermuis (*P. pipistrellus*) en Laatvlieger (*E. serotinus*) en boombewonende soorten als Rosse vleermuis (*N. noctula*) en Watervleermuis (*M. daubentonii*). Daarnaast zijn soorten die van beide elementen gebruik maken.

Daarbij is ook onderscheid te maken in zomer- en winterverblijfplaatsen van de verschillende soorten. Sommige soorten zoals de gewone dwergvleermuis verblijven het gehele jaar in gebouwen (spouwmuren, achter gevelbetimmeringen enz). Andere soorten als de rosse vleermuis verblijven jaarrond in bomen (in holten en spleten en achter loshangende schors). De watervleermuis overwintert echter weer in bunkers, grotten en kelders en verblijft in de zomerperiode in boomholten.

In de huidige situatie is het plangebied niet bebouwd. Tevens bevindt zich in de directe omgeving geen geschikte bebouwing. Hierdoor zijn negatieve effecten op gebouw-bewonende soorten uit te sluiten.

In de bospercelen rondom het plangebied staan veel bomen van voldoende omvang om vaste rust- of verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen te huisvesten. Wanneer de woningen op minstens 10 meter van de bosrand worden geplaatst en wanneer tuinafscheidingen aan de zijde van de bosrand niet hoger worden dan twee meter, dan zijn geen negatieve effecten op vaste rust- of verblijfplaatsen van boombewonende soorten vleermuizen te verwachten. Ook vliegroutes worden op deze manier gespaard. Soorten maken vaak jarenlang gebruik van vaste aanvliegroutes tussen verblijfplaats en foerageergebied, daarom kan het behoud van lijnelementen cruciaal zijn voor de instandhouding van het leefgebied.

Vogels

Alle vogelsoorten zijn beschermd tijdens het broedseizoen. Het betreft dan met name de actieve broedplaatsen en vaste verblijfplaatsen. Voor de meeste vogels loopt het broedseizoen van half maart tot half juli. De bospercelen rondom het plangebied is zeer geschikt als broedgelegenheid voor veel vogels. Tijdens het verkennende veldbezoek zijn de volgende soorten waargenomen: Koolmees (*Parus major*), Vink (*Fringilla coelebs*), Gaai (*Garrulus glandarius*), Kuifeend (*Aythya fuligula*), Roodborst (*Eritacus rubecula*), Winterkoning (*Troglodytes troglodytes*), Zwarte Kraai (*Corvus corone*), Waterhoen (*Gallinula chloropus*), Merel (*Turdus merula*), Wilde Eend (*Anas platyrhynchos*), Dodaars (*Tachybaptus ruficollis*), Meerkoet (*Fulica atra*), Ekster (*Pica pica*) en Tjiftjaf (*Phylloscopus collybita*).

Sommige vogelsoorten zoals uilen en spechten gebruiken hun nesten jaarrond als verblijfplaats. Ook buiten het broedseizoen hebben nesten van deze vogels een beschermde status. Tevens zijn nesten van in bomen broedende roofvogels jaarrond beschermd. Het is niet waarschijnlijk dat jaarrond beschermde soorten vaste rust- of verblijfplaatsen hebben binnen het plangebied. De bospercelen rondom het plangebied zijn daar wel geschikt voor. De bospercelen blijven behouden en daarmee zijn negatieve effecten op vaste rust- of verblijfplaatsen van jaarrond beschermde soorten niet te verwachten.

Amfibieën

Stichting RAVON (Reptielen Amfibieën Vissen Onderzoek Nederland) verzamelt verspreidingsgegevens van reptielen, amfibieën en vissen en publiceert deze jaarlijks op het internet (www.ravon.nl). Volgens RAVON komen in de omgeving van het plangebied amfibieën voor zoals Alpenwater salamander (*Mesotriton alpestris*), Bastaardkikker (*Rana klepton esculenta*), Bruine kikker (*Rana temporaria*), Gewone pad (*Bufo bufo*), Kleine watersalamander (*Lissotriton vulgaris*) en de meer strikt beschermde soorten Heikikker (*Rana arvalis*), Kamsalamander (*Triturus cristatus*), Poelkikker (*Rana lessonae*), Rugstreppad (*Bufo calamita*) en Vinpootsalamander (*Lissotriton helveticus*) voor.

Het plangebied is in zijn huidige vorm ongeschikt als vaste rust- of verblijfplaatsen voor strikt beschermde amfibieën. De waterpartij aan de oostzijde van het plangebied is echter uitermate geschikt voor amfibieën. Ten tijde van het verkennende veldbezoek zijn veelvuldig poelkikkers en bastaardkikkers aangetroffen. Dit zijn twee van de drie in Nederland voorkomende groene kikkersoorten. De poelkikker is strikt beschermd. Door te voorkomen dat de recreatiedruk vanuit het plangebied naar de waterpartij ten oosten sterk toeneemt, zijn negatieve effecten op vaste rust- of verblijfplaatsen van Poelkikker (*R. lessonae*) niet te verwachten. Met name het uitzetten van vis en het voeren van eenden moet worden voorkomen. Beide activiteiten hebben een sterk negatief effect op amfibieën.

Algemene soorten, zoals bruine kikker (*R. temporaria*) en gewone pad (*B. bufo*), die na de metamorfose op het land naar voedsel gaan zoeken, zijn gezien de binnen het plangebied gelegen biotopen niet uit te sluiten. Deze soorten kunnen grote afstanden afleggen. Omdat de dieren op het land overwinteren, is het ook mogelijk dat er dieren in de winterperiode binnen het plangebied aanwezig zijn. Voor deze soorten, die onder het eerste lichte beschermingsregime vallen, geldt een algemene vrijstelling voor het verstoren en/of aantasten van vaste rust- en verblijfplaatsen.

Reptielen

Reptielen zijn over het algemeen gebonden aan structuurrijke vegetatie, vaak gelegen in weinig verstoorde biotopen. Soorten als ringslang (*Natrix natrix*) en levendbarende hagedis (*Zootoca vivipara*) kunnen voorkomen in gebieden met een relatief hoge verstoringsgraad. Volgens RAVON is alleen de Levendbarende hagedis (*Zootoca vivipara*) wel eens in de omgeving waargenomen. Op basis van de binnen het plangebied aanwezige biotopen (bewerkte bouwgrond met aangrenzende bospercelen met rijke ondergroei) is het onwaarschijnlijk dat reptielen in het plangebied of de directe omgeving voorkomen. Negatieve effecten zijn niet te verwachten.

Vissen

Volgens de gegevens van RAVON zijn in het verleden in de omgeving van het plangebied de volgende vissoorten wel eens waargenomen: Baars (*Perca fluviatilis*), Blankvoorn (*Rutilus rutilus*), Driedoornige stekelbaars (*Gasterosteus aculeatus*), Giebel (*Carassius gibelio*), Karper (*Cyprinus carpio*), Ruisvoorn of rietvoorn (*Scardinius erythrophthalmus*), Snoek (*Esox lucius*), Tiendoornige stekelbaars (*Pungitius pungitius*) en Zonnebaars (*Lepomis gibbosus*). Binnen het plangebied zijn geen permanent watervoerende elementen aanwezig. De waterpartij ten oosten van het plangebied is niet erg geschikt voor vissen door de mogelijkheid van droogvallen. Negatieve effecten op vaste rust- of verblijfplaatsen van strikt beschermde soorten vissen zijn dus niet te verwachten.

Insecten (vlinders, libellen, sprinkhanen) en overige soortengroepen

Slechts een beperkt aantal van de zeer soortenrijke groep van de insecten is beschermd. De habitateisen van beschermde soorten binnen deze groep zijn vaak zeer locatiespecifiek en gebonden aan zeer bijzondere biotopen. Dergelijke biotopen komen niet in het plangebied voor. Overige strikt beschermde soorten als mollusken en weekdieren zijn ook niet te verwachten gezien de biotopen.

4 Conclusie

In het plangebied De Hoef, fase 2 te Hoogerheide wordt een aantal nieuwbouwwoningen gerealiseerd. Voordat deze ingreep wordt uitgevoerd, dienen de gevolgen voor beschermde natuurwaarden en de consequenties in het kader van de geldende natuurwet- en regelgeving in beeld te zijn gebracht.

4.1 Gebiedsbescherming

In het kader van de Natuurbeschermingswet (NB-wet) en de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) dient er getoetst te worden of de beoogde ontwikkelingen een negatieve invloed hebben op de beschermde gebieden. Het dichtstbijzijnde beschermde natuurgebied Brabantse Wal en Markiezaat ligt op een afstand van ruim 1.800 meter (hemelsbreed gemeten). Gezien de afstand, de afwezigheid van directe verbindingen en de afwezigheid van overeenkomstig habitat zijn geen negatieve effecten op dit natuurgebied te verwachten. geen verbindingen aanwezig tussen het plangebied en de genoemde natuurgebieden, negatieve effecten op beschermde gebieden zijn niet te verwachten. Het dichtstbijzijnde natuurgebied dat is aangewezen als onderdeel van de EHS ligt vlak naast het plangebied. Bij de opzet van het geldende bestemmingsplan en de uitvoering daarvan is hiermee rekening gehouden. Negatieve effecten op beschermde gebieden zijn daarmee uit te sluiten. Gebiedsbescherming is op deze locatie niet aan de orde.

4.2 Soortenbescherming

In het kader van de Flora- en faunawet dient te worden nagegaan of vaste rust- en verblijfplaatsen door de ingreep worden aangetast (verwijderd, ongeschikt gemaakt) of dieren opzettelijk worden verontrust. De beoogde ontwikkelingen kunnen biotoopverlies of verstoring (indirect biotoopverlies) tot gevolg hebben. Invloeden die leiden tot een verminderde geschiktheid van het plangebied als bijvoorbeeld foerageergebied zijn niet ontheffingsplichtig, tenzij het een zodanig belang betreft dat bij het wegvallen van deze functie ook de vaste rust- en verblijfplaatsen van soorten niet langer kunnen functioneren.

Door de groundbewerking hebben alle aanwezige soorten reeds negatieve effecten ondervonden van de ingreep. Voor de meeste soorten is dit tijdelijk van aard. In de toekomst zal waarschijnlijk een deel van het plangebied weer geschikt zijn als leefgebied. De meeste van deze soorten zijn beschermd en vallen onder het lichte beschermingsregime van de Flora- en faunawet. Hiervoor geldt dat aantasting van vaste rust- en verblijfplaatsen op basis van een vrijstelling mogelijk is, zonder dat er sprake is van procedurele consequenties.

Een aantal van de mogelijk voorkomende soorten is meer strikt beschermd. Voor deze soorten moet, bij aanwezigheid ervan, bij aantasting van vaste rust- en verblijfplaatsen een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet worden aangevraagd. Op basis van verspreidingsgegevens, de aanwezige habitats en de biotoopeisen van individuele soorten worden echter geen strikt beschermde soorten verwacht binnen het plangebied.

Bij de start van de werkzaamheden in het broedseizoen, kunnen broedende vogels worden gestoord, of hun nesten worden aangetast. Er is geen vrijstelling te verkrijgen in het kader van de Flora- en faunawet voor activiteiten die vogels in hun broedseizoen zou kunnen verstoren.

4.3 Consequenties

Deze verkennende quick scan flora en fauna, op basis van een eenmalig veldbezoek, heeft aangetoond dat negatieve effecten op vaste rust- of verblijfplaatsen van strikt beschermde soorten niet te verwachten zijn. Nader onderzoek is niet noodzakelijk.

Een tweetal algemene voorwaarden vanuit de Flora- en faunawet is altijd van toepassing:

- in het broedseizoen van vogels (half maart tot half juli) mogen de vegetatie, bosjes en opstallen in het plangebied niet worden verwijderd. Werkzaamheden tijdens deze periode zouden leiden tot directe verstoring van broedvogels en het broedsucces. Alle vogels zijn beschermd. Er is geen vrijstelling te verkrijgen in het kader van de Flora- en faunawet voor activiteiten die vogels in hun broedseizoen zou kunnen verstoren.
- op basis van de zorgplicht volgens artikel 2 van de Flora- en faunawet dient bij de uitvoering van de werkzaamheden voldoende zorg in acht te worden genomen voor de in het wild levende dieren en hun leefomgeving. Dit houdt in dat bij het uitvoeren van werkzaamheden altijd rekening moet worden gehouden met aanwezige planten en dieren. Zo dienen maatregelen te worden getroffen om bijvoorbeeld verstoring tot een minimum te beperken. Dieren moeten de gelegenheid hebben om uit te wijken en mogen niet opzettelijk worden gedood. Dit kan door:
 - voortijdig maaien van het plangebied zodat dieren wegtrekken;
 - het beperken van verlichting tijdens de avonduren in zomer, voorjaar en herfst ten behoeve van vleermuizen en andere nachtdieren;
 - het slopen en rooien starten buiten het voortplantingsseizoen en het winter(slaap)seizoen, zodat het plangebied ongeschikt is voor dieren.

4.4 Aanbevelingen

Naast de consequenties die voortkomen uit de Flora- en faunawet is ook een aantal vrijblijvende aanbevelingen te doen ten aanzien van de inrichting van het plangebied, zoals:

- voor vleermuizen zouden open stootvoegen aangebracht kunnen worden in muren, of vleermuiskasten kunnen worden geplaatst tegen de muur op >2,5 meter hoogte bij nieuw te bouwen woningen;
- het planten van bomen en struwelen voor vogels en vleermuizen verdient aanbeveling. Het beste zijn, ecologisch gezien, inheems bes- en bloemdragende struiken en planten;
- er kunnen nestpannen of neststenen worden aangebracht ten behoeve van gierzwaluwen. Deze beschermde soort verliest steeds meer nestmogelijkheden;
- zo min mogelijk bomen kappen;

- het voorkomen van uitzetten van vis door bewoners. Vissen hebben een sterk negatief effect op amfibieën. Door het periodiek laten droogvallen van de waterpartij aan het eind van het seizoen, kan de aanwezigheid van vis worden voorkomen;
- het voorkomen van het “eendjes voeren”. De aanwezigheid van een waterpartij vlakbij woningen leidt al snel tot het voeren van de eenden die gebruik maken van de waterpartij. Dit heeft een zeer sterk negatief effect op de waterkwaliteit en daarmee op de geschiktheid voor veel soorten, waaronder de poelkikker (Tabel 3, Flora- en faunawet). Zowel het uitzetten van vis en het voeren van eenden kan worden voorkomen door een goede informatievoorziening naar de toekomstige bewoners van de het plangebied.

Bijlage 1: geraadpleegde bronnen

Broekhuizen, S., Hoekstra, B., van Laar, V., Smeenk, C. en Thissen, J.B.M. 1992. Atlas van de Nederlandse zoogdieren, uitgeverij KNNV, Utrecht

Diepenbeek, A. 1999. Veldgids Diersporen, Uitgeverij KNNV, Utrecht.

Limpens, H., Mostert, K. en Bongers, W. 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen, uitgeverij KNNV, Utrecht.

SOVON Vogelonderzoek 2002. Atlas van de Nederlandse broedvogels 1998-2000. - Nederlandse Fauna 5. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden. Utrecht

Van der Meijden, R. 1990. Heukels' Flora van Nederland. Wolters-Noordhoff.

De Nie, H.W. 1997. Atlas van de Nederlandse Zoetwatervissen. Media Publishing Int BV, Doetinchem.

Websites:

www.minInv.nl, website van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. Veel informatie over wetgeving, Natura2000, EHS etc.

www.ravon.nl, website met informatie over de verspreiding van reptielen, amfibieën en vissen in Nederland

www.sovon.nl, website met uitgebreide informatie over ecologie en verspreiding van soorten

www.telmee.nl, website met gevalideerde gegevens van alle soorten

www.vzz.nl, website met informatie over ecologie van zoogdieren

www.waarneming.nl, website met deels ongevalideerde gegevens van alle soorten

www.brabant.nl, provinciale site met gegevens over bodemsoort, ligging van Provinciale EHS, grondwatertrappen etc.

www.natuurloket.nl, gevalideerde gegevens van alle PGO's per kilometerhok. Tegen betaling ontvangt u de meest gedetailleerde gegevens.